

Sagsnr.
2014 - 1643

Ministerredegørelse til Statsrevisorernes vedr. beretning nr. 19/2013 om sagsbehandlingstider ved omstruktureringen af statsforvaltningerne

Doknr.
159965

Med henvisning til Statsrevisorernes skrivelse af 4. juli 2014 angående beretning nr. 19/2013 om sagsbehandlingstider ved omstruktureringen af statsforvaltningerne, fremsender jeg hermed en ministerredegørelse. Ministerredegørelsen er ligeledes sendt til Rigsrevisionen.

Dato
15-09-2014

Jeg er enig i Statsrevisorernes og Rigsrevisionens fokus på sagsbehandlingstiderne i den offentlige sektor og især på de borgernære områder, som familieretten og klagesager på det sociale- og beskæftigelsesmæssige område. Borgerne bør kunne forvente, at det offentlige træffer en afgørelse inden for en rimelig tidsfrist, og målene for sagsbehandlingstiderne bør afspejle dette.

Sagsbehandlingstider for familiesager

Jeg konstaterer med tilfredshed, at Rigsrevisionen og Statsrevisorerne konkluderer, at reformen af statsforvaltningerne på det familieretlige område – som er Statsforvaltningens største sagsområde – er gennemført på tilfredsstillende vis under hensyntagen til sagsbehandlingstiderne.

Rigsrevisionen finder det også tilfredsstillende, at der arbejdes med at udvikle mål, som giver mere mening i en styringsmæssig sammenhæng og anbefaler, at der fortsat arbejdes med at udvikle nye resultatmål på det familieretlige område. Jeg er enig i dette. Samtidig vil jeg dog gøre opmærksom på rammerne for dette arbejde, idet forældreansvarslovens principper og en række karakteristika på det familieretlige område giver nogle begrænsninger for opstillingen af styringsrelevante kvantitative mål.

Forældreansvarslovens grundprincipper indebærer, at løsninger skal findes med udgangspunkt i "barnets bedste", og at barnet har ret til forældre, idet samarbejdende forældre er den bedste løsning for barnet. På baggrund af forældreansvarslovens principper indeholder sagsbehandlingen en række sagsskridt, der skal sikre sagens oplysning, og at parterne helst skal nå frem til at samarbejde om en langsigtet løsning. Disse initiativer kan fx omfatte op til flere vejledningsmøder med forældrene, afholdelse af samtale med børnene, gennemførelse af børnesagkyndig rådgivning, konfliktmægling og børnesagkyndige undersøgelser mv. Derudover rummer en del af disse sager så mange alvorlige aspekter, at sagens forsvarlige oplysning vil kunne hindre, at sagen afsluttes hurtigt. Dette kan eksempelvis være, hvis der samtidig verserer en straffesag, en psykiatrisk- eller social udredning.

Et mål, som giver incitamenter til at afslutte sagen hurtigt, vil således ikke nødvendigvis understøtte principperne om en grundig belysning af barnets perspektiv. Det kan også komme i konflikt med, at der skal søges forligsmæssige løsninger, hvor forældrene samarbejder af hensyn til barnets bedste.

Endvidere vil parterne ved en samlivsophævelse skulle tage stilling til mange forhold, som de ofte ikke har overblik over. Parterne kan derfor ofte have behov for en modningsperiode til afklaring af deres evt. uenigheder, før de er parate til at indgå aftaler om kompromiser. Det vil derfor i en række tilfælde være hensigtsmæssigt, at parterne får tid til at skabe overblik over deres fremtidige situation, inden der træffes beslutning om det fælles ansvar for børnene. Fx vil parterne ofte have behov for afklaring af fraflytning og evt. salg af nuværende bolig, fremtidige geografiske boligforhold, bodeling, børnenes evt. skift af skole og/eller institution ved familiens flytning mv. Det primære fokus er således at få etableret et samarbejde mellem forældrene af hensyn til børnene.

Endelig skal det bemærkes, at sagsområdet omhandler partstvister, og at Statsforvaltningens sagsbehandling derfor også afhænger af parternes vilje til at samarbejde. Statsforvaltningen oplever fx, at en part uden afbud udebliver fra indkaldte møder, og at der derfor skal indkaldes til nye møder, at parterne ikke reagerer på henvendelser eller undlader at fremsende relevante oplysninger. Sådanne forhold vil ligeledes have betydning for sagsforløbet, og sagens afslutning afhænger således ikke alene af Statsforvaltningens indsats, men til en vis grad også af de involverede parter.

Arbejdet med at opstille styringsrelevante mål vedr. forældreansvarsloven vil således skulle ske med afsæt i de ovenfor nævnte hensyn. Jeg kan hertil oplyse, at der allerede i medfør af resultatkontrakten for 2014 arbejdes med at udvikle nye mål for familieretten, og at der derfor også vil blive arbejdet med nye mål i resultatkontrakten for 2015.

Sagsbehandlingstider for klagesager

Jeg er enig med Statsrevisorerne og Rigsrevisionen i, at sagsbehandlingstiderne for klagesagerne inden reformen af statsforvaltningerne var for lange, og at dette ikke var tilfredsstillende.

Hovedårsagen til de lange sagsbehandlingstider er, at der siden 2008 er sket en væsentlig stigning i antal klagesager. Statsforvaltningerne har i denne periode fokuseret på at øge produktionen, og har øget antallet af afgørelser fra ca. 27.600 sager i 2008 til ca. 37.000 sager i 2012. Denne indsats var dog ikke alle steder i landet tilstrækkelig til at nå det langsigtede mål om en sagsbehandlingstid på 13 uger, idet der dog var væsentlige forskelle på de daværende fem statsforvaltningers gennemsnitlige sagsbehandlingstider på området. Det blev derfor klart, at der var behov for at gennemføre en mere grundlæggende omstrukturering af opgavevaretagelsen for at nå dette mål.

Reformen af klagestrukturen, som blev gennemført i forbindelse med omstruktureringen af statsforvaltningerne, havde bl.a. til formål, at øge effektiviteten i opgavevaretagelsen for klagesagerne, så der på sigt kunne opnås lavere sagsbehandlingstider. Dette skal bl.a. ske ved, at klagesagerne samles i to enheder for at opnå stordriftsfordele, og at sagsområdet overføres til Ankestyrelsen, der har omfattende kompetencer og erfaring med at koordinere kommunernes og forskellige nævns praksis. Reformen af klagestrukturen var således netop et initiativ til fremadrettet at nedbringe sagsbehandlingstiderne.

Den politiske aftale om reformen af statsforvaltningerne og klagestrukturen blev indgået i november 2012. Da grundlaget for reformerne krævede lovændringer, kunne lovændringerne vedr. reformen først træde i kraft medio 2013. Dette betød, at det ikke var muligt at gennemføre mere strukturelle tiltag for at forbedre sagsbehandlingstiderne før reformens ikrafttræden 1/7 2013. De fem regionale statsforvaltninger var derfor

den gældende organisatoriske ramme for indsatsen for at nedbringe sagsbehandlingstiderne frem til reformen.

Statsforvaltningernes situation var således følgende ved indgangen til 2013:

- Sagsbehandlingstiderne på nævnsområdet var over det langsigtede mål på 13 uger.
- Den omfattende ændring af opgavevaretagelsen, som skulle nedbringe sagsbehandlingstiderne, var - pga. lovprocessen – endnu ikke trådt i kraft. En række virkemidler til nedbringelse af sagsbehandlingstiderne var således ikke til rådighed.
- I foråret 2013 skulle de fem statsforvaltninger, den nedsatte overgangsledelse og Ankestyrelsen anvende væsentlige ressourcer på at sikre en driftssikker opgavevaretagelse fra og med, at den nye struktur trådte i kraft.
- Omstruktureringen af statsforvaltningerne betød, at en del medarbejdere geografisk skulle flytte arbejdsplads for at følge med deres opgaver. Dette medførte, at en del medarbejdere fratrådte, og at en del eksisterende og nye medarbejdere skulle oplæres på de forskellige sagsområder.

Det blev på den baggrund ikke fundet realistisk, at statsforvaltningerne i denne komplekse og usikre situation kunne nedbringe sagsbehandlingstiderne for klagesagerne til 13 uger i 1. halvår 2013. Resultatkontrakten for 1. halvår 2013 afspejler dette udgangspunkt, og kravene blev derfor mere realistisk sat til, at den eksisterende produktion skulle opretholdes samtidig med forberedelsen af den kommende reform og håndteringen af den usikre personalsituation.

I 1. halvår 2013 foretog statsforvaltningerne endvidere den prioritering, at der skulle træffes afgørelser i de ældste klagesager først. Når der træffes afgørelse i mange ældre sager, stiger den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Dette betyder ikke, at statsforvaltningerne ikke prioriterede klageområdet, hvilket nedbringelsen af antallet af verserende sager også vidner om. Når der bliver færre ældre sager, etableres der til gengæld et grundlag for, at der fremadrettet kan ske en nedbringelse af sagsbehandlingstiden.

Jeg vil afslutningsvis gøre opmærksom på, at der i forbindelse med forhandlingerne om den politiske aftale om reform af statsforvaltningen og forenkling af klagestrukturen er gjort opmærksom på, at det var en omfattende reform, og at reformen i en periode ville kunne have en negativ effekt på sagsbehandlingstiderne.

Med venlig hilsen
Morten Østergaard